

SĂMĂNĂTORUL

Redactor responsabil:

Dr. IOAN LUCA

Redacția: Piața Reg. Ferdinand.

Administrația: Str. Gh. Coșbuc, 34.

FOAIE CULTURALĂ-POLITICĂ

Apare săptămânal sub conducerea unui comitet

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe anul întreg . . . . . 120 Lei

Pe jumătate an . . . . . 60 Lei

Pe trei luni . . . . . 30 Lei

Răspunderea.

Mari frământări s'au descătușat în parlament în urma cererii partidului național-țărănesc de-a se pune din nou la dezbateri în casa țării, legea din 4 Ianuarie 1926 prin care îi s'a primit abdicarea fostului moștenitor al tronului Carol dela drepturile sale. Vorbele aspre cari atât partidul averescan, cât și partidul liberal le-au îndreptat contra fruntașilor noștri și felul în care s'au oprit toate foile noastre au învederat încă odată cărdășia acestor două partide în toate chestiile mari ale țării.

Partidul național-țărănesc a voit prin cererea sa să spulbere toate răutățile și minciunile ce se țin în jurul fostului principe Carol, și sunt răspândite de dușmanii țării noastre. A cerut ca pe calea cea dreaptă a legii să se cercezeze din nou toate împrejurările, nu cumva s'ar putea găsi un mijloc de-a se îndrepta greșelile trecutului. Un om cuminte totdeauna

trebuie să se nizuiească să prevadă toate greutățile, cari apasă asupra umerilor sei și de bună seamă, că fruntașii partidului național-țărănesc au cumpănit bine răspunderea lor față de țara întreagă, când și-au exprimat dorința de-a se reveni asupra legii din 4 Ianuarie 1926.

Socotim deci de potrivnice intereselor mari ale țării, purtarea generalului Averescu, care a oprit chiar și discuția în casa țării în jurul cererii partidului național-țărănesc și credem că ori cât de gingașe ar fi lucrurile acestea, totuș dacă s'ar putea întoarce spre binele țării, este de datorința fiecăruia, care lucră cu gând curat să-și spună părerile sincere să le cunoască țara întreagă. Umbra neadevărului se risipește numai prin lumina dreptății — și nimeni să nu poarte frică de adevăr și dreptate.

Să luăm aminte!

Dirigitorii statului ar face bine dacă și-ar aminti din când în când, că românii ar trebui să aibă oareșari drepturi în țara lor și mai ales Ministerul Instrucțiunii n'ar fi permis să uite greutățile enorme cu cari se luptă învățământul românesc în teritoriile alipite. Se vorbește mult despre clădiri noi de școli în țara, dar pe la noi par'că anume se pun piedeci în contra înființării așezemintelor de învățatură.

Astfel aflăm cu multă indignare sufletească despre oprirea înființării unei școli în frunțașă comună Beica de jos, unde harnicul primar Borda Gheorghe din aceea comună votase împreună cu consiliul comunal suma de Lei 150.000 în buget pentru ridicarea unei clădiri destinată școlii de stat.

Potrivnicii culturii românești au încercat să pună bețe în roate și au făcut nesfârșite intervenții la forurile superioare pentru ștergerea acestei sume din buget, dar n'au putut reuși pentru că domnul subprefect Roșca, le-a arătat adevărul. Adecă cum? Să nu aibă drept copilașii de naționalitate română să-și învețe cartea în limba lor?

Iată însă că în zilele trecute, — la intervenția deputatului ungar Bernády György ministerul instrucțiunii prin hotărâre telegrafică comunicată primăriei din Beica de jos cu decizia pr. 196/1927 oprește fără nici un drept strângerea dării de școală preliminate în buget.

Ținem să protestăm la locul acesta în chipul cel mai înverșunat contra acestei încălcări abuzive a Ministerului de instrucție și deplângem jocosnicia la care s'a coborât slugărnicia politică.

N'avem cuvinte destul de tari, ca să ne arătăm revolta sufletească față de astfel de măsuri nechibzuite prin cari se dovedește odată mai mult, că cei asupriți rămân tot românii, cu toate că trăiesc în țara lor câștigată cu nesfârșite jertfe de sânge.

Goana după afaceri.

În vremurile vechi hojii stăteau la răspântiile drumurilor și pândeau pe trecători, cari duceau negoț sau aveau lucruri de preț și-i jefuiau fără să se teamă de mână răzbunătoare a judecătorului. Nimeni nu putea să îndrăznească să li se pună împotrivă pentru că moarte și prăpădul avutului îl amenința.

Cu trecerea timpului s'au mărit târgurile în orașe și s'a pus orânduială în legăturile drumurilor și paza fiind mai mare siguranța drumeșilor încă era mai îngrijită.

S'au schimbat vremurile, dar s'au schimbat și hojii. Azi poate că se mai aude de vestea unui Terente sau Muntean în părți ferite de paza jandarmiei, dar răufăcătorii au îmbrăcat alte straie. Nu mai stau la pândă în codri și păduri ci își pun la cale treburile în dragă voie la lumina mare a zilei. Sunt puște, cari se ascund de văzul justiției și își bat pieptul în fața lumii

că dânșii sunt cei mai cinstiți oameni, dar când apucă pe cineva în mrejele dânșilor apoi slobod vâna banilor din greu. Azi numai trebuie să te trudești ca să cumperi suflete cu bani, pentru că hojii moderni te buzunăresc în dauna binelui obștesc. Fapte grele și păcate neiertate își pierd urma prin tovărășia apașilor de mită și corupție.

Dacă ar putea să vorbească registrele firmelor mari sau ușile căptușite dela diferite oficii, am rămânea uluiți de faptele negre ce le-am putea afla. Dar chiar și țărani își pot povesti isprăvurile acestor mari răufăcători, când sunt amenințați să plătească sute și mii pentru ca să li se facă nescari favoruri cu reforma agrară. Vom veni la vremea sa cu amănunte asupra unei mari afaceri întâmplată în comuna Hraștăș unde pentru schimbul unei pășuni noul cere 700.000 Lei și altul 800.000 Lei. Pe cât sunt de mari aceste ticăloșii pe atât sunt de bine ascunse de ochii lumii.

Răbdare, — că va veni timpul în care să-i băgăm pe toți aceștia în pușcăria, ce-i așteaptă.

Vorbe înțelepte.

„Omul se însufletește, cetind cuceririle de țări, făcute de Alesandru cel mare.

Iacă înse un cuceritor, care cucerește cătră el însuși și i-și face asemeni șie-și nu un popor, ci întreg neamul omenesc. Ce minune!

Sufletul omenesc, împreună cu toate puterile sale, ajung o parte întregitoare a ființei lui Isus Hristos.

Napoleon cătră gener. Bertrand.

Știri mărunte.

DI Dr. Iuliu Ghila, avocat și-a deschis biroul advocațial în Tg.-Mureș, Strada Stefan cel mare No. 19. 1-2

Balul vânătorilor, ce s'a aranjat 1 Februarie a. c. de cătră Societatea de vânat „Mureș” din Reghin, a fost într'adevăr cel mai reușit bal ce s'a aranjat în Reghin în anii din urmă. Laudă să cuvine inițiatorilor și aranjatorilor acestei petreceri, cari au arătat publicului din Reghin ceva special, ceiace a făcut pe cei invitați pentru că să-și petreacă în mod cât să poate de familiar. Ceva caracteristic a avut această petrecere prin ideea laudabilă a inițiatorilor, cari au dispus pentru a se dansa pe lângă frumoasele dansuri naționale și vechile dansuri, cari nu să mai pot vedea la balurile aranjate în zilele noastre. Era interesant să vezi oameni în etate, cari dansau cu atâta plăcere dansurile din tinerețele lor. — Publicul, foarte select, ce a luat parte la acest bal, s'a împrăștiat foarte mulțumit în zorile zilei următoare spre casă.

Producție teatrală la Teaca. Societatea Meseriașilor români din Reghin a predat la 6 Februarie a. c. cu reușită deplină comedia în trei acte „Funcționarul dela Domenii” de Locustean în frunțașă comună Teaca. Sala s'a dovedit neîncăpătoare pentru publicul numeros venit să petreacă ore de adevărată veselie ce a stăruit jocul atât de bine produs de diletanții meseriași. Dl Turcia Alexandru în rola titulară și dl Moldovan Grigore s'au întrecut pe sine însuși, alătura de ceilalți debutanți dintre cari remarcăm îndeosebi pe dșoara Sidi Crișan, dl Alex. Muntean și Alex. Lenard. Felicităm conducerea Societății pentru jertfele mari de timp și cheltuială ce nu a cruțat în aranjarea acestei festivații atât de bine și călduros primită de publicul din Teaca și jur.

Senatul în ședința sa din 5 l. c. a luat din nou în discuție cererea frunțașului nostru Stefan Ciceo Pop, pentru a fi proclamat ca senator de drept, în calitate de fost prezident al adunării memorabile din 1 Decembrie 1918 și la propunerea comisiei senatului, în unanimitate s'a primit raportul și s'a retrimis Curții de casație, pentru a și-l însuși. Astfel în scurt timp va fi proclamat ca senator de drept acest inimom român, pe care a voit să-l debarce între împrejurările cunoscute fripturistul ministru al cultelor și trădătorul partidului din care a făcut parte, V. Goldiș.

DI „Un părinte” ce semnează articolul „Ne trebuie liceu în Reghin!” din ultimul număr al „Gl. P.” și care după stil este acelaș, care scrie toate articolele acestei fișici, ar fi bine să nu mai facă teoria chibritului pe tema liceului din Reghin, deoarece astăzi dacă te duci la Bazargic sau la Cahul sau în ori care localitate îndepărtată a României mari și te întreabă cineva că de unde ieși și îi spui din Reghin, stă puțin pe gânduri apoi dă nou te întreabă „nu din Reghinul cel cu liceul botezat Bogdan?”, deci toată lumea știe cine este dl Bogdan.

Ar fi bine ca dl „B” să cerceteze dosarul forurilor competente, dacă a uitat cum a fost chestia cu firma sa, care conține ceva mai mult decât dosarul din archiva sa.

În fine întrebăm pe dl „B” a cui intențiune a fost ca să se numească liceul „Petru Maior” și acui aceia ca să se numească „F. B.”? Așteptăm să ne răspunzi la asta dle „B.” Fii cavalier și spune cetitorilor D-Tale adevărul, pentru că lumea nebogdanistă o știa dinainte de 26 August 1920.

Se susțin legăturile de înțelegere între ministerul școalelor și delegații minorităților din țară (Unguri, Sași ș. a.) pentru a se ajuta școalele acestora. S'ar fi și promis această ajutorare în scurt timp din sumele, de cari dispune bugetul țării. — S'a cerut guvernului cam suma de 100 milioane Lei.

Acasă la dl Bratianu s'au sfătuit liberalii. S'a dat mână largă pentru lupta contra partidului național-țărănesc, fiindcă se tem de înfrățirea lui cu partidul dela guvern împotriva liberalilor și în cazul acesta li-s'ar tăia orice cale de a mai veni ei curând la cârma țării. Cu dl Dr. N. Lupu, vicepreședintele partidului național-țărănesc a spart în gol nădejdea liberalilor de a-l avea pentru ideea lor.

Se scrie, că advocații din părțile ardeleni pregătesc un strașnic protest pentru că la Tribunalul din Sighișoara a fost numit din partea guvernului ca președinte un anumit Davidoglu (și numele e cam ciudat), pe care același guvern l'a scos din slujba, unde era, pentru fapte rele, de cari s'a făcut vinovat.

La sfârșitul lui Decembrie 1926 comitetul agrar a restituit vechiului stăpân grădina, ce s'a fost dat liceului român de stat din Reghin și a și folosit-o 3 ani. Noul comitet școlar, ales în toamnă, cum se știe, are slab noroc la început.

Se răspunde celor ce s'au interesat, că și noi credem, la această foaie, că județul și mai ales jurul nostru nu vor fi sigur, așa de sterpe în mișcări culturale și sociale, ca să nu fie nimica de publicat pentru folosul și învățătura și a altora. — Am rugat și în anii trecuți să ni-se dea tot felul de rapoarte cât de scurte despre teatre, concerte, conferențe, șezători culturale și altele. — Știm prea bine cât de mult plac publicării de acest fel în foi și sunt cel mai frumos îndemn și pildă.

Cazuri interesante publică un profesor român dela Arad în „Cuvântul“ din București dela 30 Ianuarie 1927, în cari se constată și dovedește cu multă durere, cum administratorul de finanțe din Arad dă în acel județ brevete de beaturi, părținind meru pe Evrei față de Români, siliți astfel să tragă tot ei scurta și acum în țara, pentru care totuși ei au vărsat mai mult sânge. (Până când tot așa, Doamne?!..)

În parlament partidul național-țărănesc a propus o hotărâre, care a fost primită și aprobată și de toate celelalte partide și de guvern. — Prin hotărârea aceasta adunarea deputaților declară, că nu recunoaște dreptul de a hotărâ Tribunalul arbitral din Paris în afacerea optanților Unguri, deci exproprierea Ungurilor din România, protestată de ei, rămâne în valoare deplină, cum și Liga Națiunilor a fost recunoscut.

Poșta redacției:

„Gl. Pop.“ Reghin. Noi, de fapt, nu ne pierdem vremea cu răspunsuri la infamiile și obrăznicile Dv. și cu desmințirea minciunilor Dv. neobrăzate.

Chestia cu atacul fiului patronului Dv. se va lămuri în fața justiției, de sancțiunile căreia bălăușul se cam teme și, deci, fuge. Numai așa se explică că la cele două debateri fixate până acum nu s'a înfățișat. Va trebui să vie însă, cât de târziu, la bara justiției, ca să dea seamă de fapta sa mișelăscă. De ce fuge eroul de răspundere?

Foia românească

„Sămănătorul“

citiți-o și abonați-o.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul curator al masei falimentare a falitului Emil Teplansky declarat în stare de faliment cu deciziunea Tribunalului Târgu-Mureș No. Fal. 3321/2—1925 prin aceasta aduc la cunoștință publică, cumcă în urma hotărârii delegaților creditorilor aleși în această cauză falimentară se fixează termen de licitație pe ziua de 2 Martie 1927, ora 15, în comuna Reghin, în biroul subsemnatului avocat din casa situată în strada Gen. Averescu No. 10 pentru vânzarea prin licitație publică prin intervenția notarului public Dr. Corneliu Albu din Reghin a averii mobiliare consemnată în inventarul redactat de notarul public Dr. Corneliu Albu în ziua de 2 Decembrie 1925 sub No. 7/6—1926 del. spec. la pozițiile 7. 13. 22. și XII. (tablouri de picturi, lexicoane, cărți, reviste și un vagon de lemne de rezonanță) total evaluate la suma de 129.500 Lei, conform dispozițiilor art. 107 și 108 a legii LX. din 1881 pe lângă plățirea prețului de cumpărare în numerar și în caz de necesitate și sub prețul de estimare.

Inventarul și obiectele ce vor fi vândute se pot vedea până la ziua licitației în fiecare zi la oarele 9—12 și 15—18 în biroul subsemnatului avocat, respective vagonul de lemne de rezonanță la locuința falitului situată în strada Șaguna No. 7.

Reghin, la 4 Februarie 1927.

Dr. Ioan Harșia,
advocat ca curatorul masei
falimentare alui Emil Teplansky.

No. 830 exec. 1926.

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 7718—926. a Judecătoriai mixte din Reghin în favorul reclamantului Frandea Maria m. Pop Ioan reprezentat prin avocat Dr. Iuliu Vékony pentru incassarea creanței de Lei 11600 și acces. se fixează termen de licitație pe ziua 25 Februarie 1927 oarele 10 a. m. la fața locului în Idicel unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: obiecte în valoare de 23600 Lei. In caz de nevoie și sub prețul de estimare. Reghin, la 14 Ian. 1927.

Crețiu, șef portărel.

No. 259 exec. 1926.

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel prin aceasta publică că în baza deciziei No. 4989—1921 a Judecătoriai mixte din Reghin în favorul reclamant Moldovan Dum. I. Zaharie repr. prin adv. Dr. Iuliu Vékony pentru incassarea creanței de Lei 8021 și acces. se fixează termen de licitație pe ziua 17 Februarie 1927 la oarele 4 p. m. la fața locului în Jabenita unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: obiecte în valoare de Lei 44200. In caz de nevoie și sub prețul de estimare. Reghin, la 26 Ian. 1927.

Crețiu, șef-portărel.

No. 598 exec. 1926.

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei No. 1100—925, a judecătoriai de ocol din Tg. Mureș în favorul reclamantului Dr. Gustav Fr. Kinn reprezentat prin adv. Dr. Eduard Keintzel pentru incassarea creanței de Lei 7000 și acces. se fixează termen de licitație pe ziua de 21 Februarie 1927 ora 4 p. m. la fața locului în Reghin unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: obiecte în valoare de Lei 10800.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin, la 28 Ian. 1927.

Crețiu, șef-portărel.

No. 572 exec. 1926.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel prin aceasta publică că în baza deciziei No. 420—1925, a Judecătoriai mixte din Reghin în favorul executorului Böck Andrei reprezentată prin avocat Dr. Emil Wermescher pentru incassarea creanței de Lei 2187 și acces. se fixează termen de licitație pe ziua 14 Februarie 1927 oarele 11 a. m. la fața locului în Rușii-Munți unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: obiecte în valoare de 50000 Lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin, la 15 Ian. 1927.

Crețiu, șef-portărel.

No. 716 exec. 1926.

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel prin aceasta publică că în baza deciziei No. 11537—925 a Judecătoriai mixte din Reghin în favorul reclamantului Kercki Andrei reprezent. prin avocat Dr. Iosif Keppich pentru incassarea creanței de Lei 3600 și accesoriile se fixează termen de licitație pe ziua 14 Febr. 1927 oarele 12 a. m. la fața locului Toplița unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: obiecte în valoare de Lei 8000.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare. Reghin, la 19 Ian. 1927.

Crețiu, șef-portărel.

No. 41 exec. 1927.

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel prin aceasta publică, ca în baza deciziei No. 13770—1926 a judecătoriai mixte din Reghin în favorul reclamantului Banca Ind și Comerc. repr. prin avocat Dr. Iosif Keppich pentru incassarea creanței de 10000 Lei și acces. se fixează termen de licitație pe ziua 10 Februarie 1927 la oarele 3 p. m. la fața locului în Reghin unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: obiecte în valoare de 33600 Lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare. Reghin, la 18 Ian. 1927.

Crețiu, șef-portărel.

No. 849 exec. 1926.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel aduc la cunoștință publică în senzul legii art. LX din 1881 § 102 respective XLI din 1908 § 19 cumcă lucrurile următoare: mobilă de casă care în urma deciziei No. 12253 din anul 1926 al Judecătoriai mixte Reghin s'au executat în 16 Novemb. 1926 în favorul executorului Frațu Wagner reprezentat prin avocat Dr. Zonda împotriva executorului locuitor din comuna Voivodeni pentru incassarea capitalului de 13284 Lei 05 bani și acces. prin execuție de acoperire și cari s'au prețuit în 47000 Lei se vor vinde prin licitație publică.

Pentru efectuarea acestei licitațiuni, în baza deciziei No. G. 17235—926 al judecătoriai mixte din Reghin se fixează termenul pe 12 Febr. 1927 la oarele 3 p. m. în comuna Voivodeni și toți cari au voie de a cumpăra sunt invitați prin acest edict cu observarea aceia, că lucrurile susamintite vor fi vândute în senzul legii XL din 1881 § 107 și 108 celor cari dau mai mult, pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în senzul articolului LX din 1881 § 102.

Dat în Reghin la 27 Ian. 1927.

Crețiu, șef-portărel.

Farmacisti!

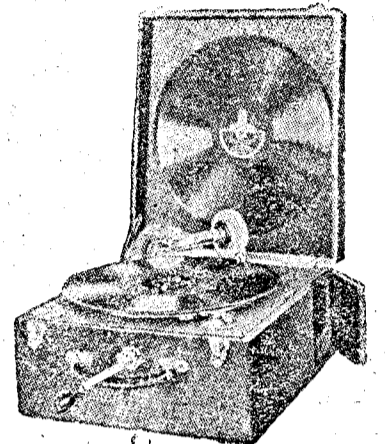
Cărți pentru rețete

se află permanent
în depozit la

Libr. Nouă Reghin

Cele mai bune, solide și eficiente cizme și ghete se află la
Grigore Moldovan
cizmar
REGHIN, Str. Eminescu No. 1
Cumpărați și vă convingeți.

„ODEON“

Principele

Gramofoanelor!!

au sosit la

„LIBR. NOUĂ“, REGHIN

Cereti

VINUL de CHINA
FERUGINOS

Cel mai bun leac
pentru cei slăbiți
și fără poftă de
măncare. Prep.
farm. NEAGOS
— Tg. Mureș —

Se poate comanda direct. Depozitul la
Farmacia V. MERA

Cărți franțuzești
de diferite autori se
află în mare alegere la
Librăria Nouă, Reghin.

SIRPINOLUL SIRPINOLUL
SIRPINOLUL

este cel mai bun medicament în contra
boalelor de plămâni, așa ca tusa, tusa
convulsivă (măgărească), asthmă și
pentru tuberculozi. — Se află la

Farmacia V. MERA
REGHINULSĂSESC

Orice
măncărime
de piele, răie,
dispare în decurs de
3 zile întrebuițând alifia

„SCABIOSAN“

preparatul farmacistului
Neagos Tg. Mureș.
Comandați direct
sau la farm.
„MERA“
REGHIN